

Coronavirus CivActs Campaign (CCC) ले सरकार, सञ्चार माध्यम, संघसंस्था र आम नागरिक बिचको सूचनाको दुरी कम गर्न देशभरिबाट संकलन गरिएका हल्ला, नागरिकका जिज्ञासा तथा प्रश्नहरू संकलन गरी तथ्य पता लगाएर आम नागरिकलाई सूचित गर्दछ । यसले आम नागरिकका आवश्यकताको पहिचान गर्नुकासाथै हल्लाहरूले कुनै नकारात्मक असर पुऱ्याउनुपूर्व सान्दर्भिक तथ्य आम नागरिक समक्ष प्रवाह गरी जोखिम न्युनिकरण गर्दछ ।

स्वदेशमा फर्केर आउने महिला श्रमिक बारे नेपाल सरकारको जिम्मेवारी र अविलम्ब व्यवस्था गर्नुपर्ने कार्यहरू

अनौपचारिक रूपमा विदेश गएका महिलाकालागि वैदेशिक रोजगार बोर्डको दर्ता खुला गर्ने ।

वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका महिलाका लागि न्यूनतम मापदण्ड पुरा भएको आवासिय व्यवस्था, मनोसामाजिक परामर्श, स्वास्थ्य जाँच गराई आवश्यकता अनुसार पुनर्रणिककरण कार्यक्रममा समावेश गरी सम्मानसँग बस्न पाउने व्यवस्था गर्ने ।

कुवेत लगायत अन्य मुलुकबाट महिलाहरूलाई ससम्मान पूर्वक फर्काउन योजनाबद्ध व्यवस्था गर्ने ।

कतिपय महिलाहरू प्रजनन स्वास्थ्यको दृष्टिले सवेदनशिल अवस्थामा फर्किँदैछन्, उनीहरूको प्रजनन अधिकारको रक्षा गर्ने ।

फर्किएका महिलाहरूलाई कसरी कहाँ पठाउने ? प्रदेश र स्थानीय सरकारको के दायित्व रहने ? आउन सक्ने जोखिमको मापन गर्ने र समस्याको समाधान गर्ने तयारी गरेर मात्र आगामी कार्य निधारण गर्ने ।

अन्तर पुस्ता महिलाबादी समूह, महिला मैत्री विपद ब्यवस्थापन समूह तथा महिला मानवीय तथा विपद जोखिम न्यूनीकरण मञ्चको ज्ञापन पत्रबाट साभार

नेपाल अपडेट

कपिलबस्तुको चसोधरा गाउँपालिका वडा नम्बर ८ मा रहेको क्वारेन्टीनको अवस्था

तस्बिर: भवानी प्रसाद पाण्डे

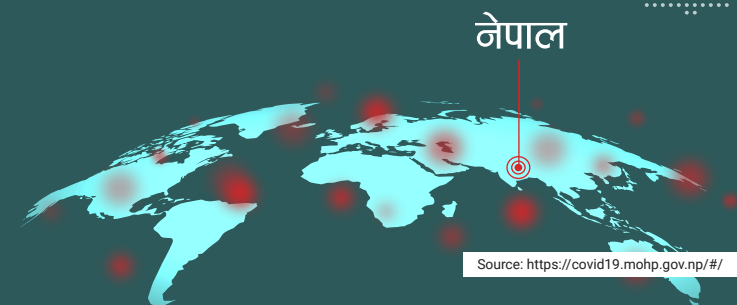
परिक्षण

पिसिआर परिक्षण: १,५५,५१८

पोजेटिभ: ७,८४८

उपचाररत: ६,६४०

मृत्यु: २२

नेपाल

Source: <https://covid19.mohp.gov.np/#/>

हल्ला र तथ्य

संक्रमित व्यक्तिको
संपर्कमा आएका
व्यक्तिका संक्रमणका
लक्षण देखिएन भने के
हुन्छ ? के
उनिहरूलाई सामान्य
रूपमै छोडिन्छ ?

संक्रमित व्यक्तिको सम्पर्कमा आएका व्यक्तिको पहिचान गरी खोजपइताल टिमले प्रस्तावित
ढाँचा बमोजिम अन्तरवार्ता लिन्छ । अन्तरवार्ता लिईरहेको समयमा उसमा लक्षण देखिएन भने,
उसलाई खोजपइताल टिमको आधिकारिक व्यक्तिले होम आईसोलेशनमा बस्ने सल्लाह दिई
SMS वा फोन बाट नियमित फलोअप गर्नुपर्दछ । यदि फलोअपको २२ औं दिन (संक्रमण
प्रसारणको जोखिमका आधारमा १४ दिन Active तथा ७ दिन Passive) सम्म पनि कुनै लक्षण
देखा नपरेमा त्यस्ता व्यक्तिको फलोअप समाप्त हुन्छ । यो सम्बन्धमा खोजपइताल टिमले
सम्बन्धित व्यक्तिलाई फलोअप समाप्त भएको व्यहोरा जानकारी गराउनु पर्दछ ।

स्रोत: https://drive.google.com/file/d/1nC-h5htp8_TGZydKKpoNSc6WYmZomJON/view

महिलाका लागि
क्वारेन्टाईन सुरक्षित छैनन्
। त्यहाँ बसेका महिला
बलात्कृत भएका घटनाहरू
पनि बाहिर आईरहेकाछन् ।
सम्बन्धित निकायले
यसमा चासो दिनु पर्दैन ।

यस सम्बन्धमा महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालयले मिति २०७७
अषाढ १ गते मन्त्री स्तरिय निर्णय गरी कार्यान्वयन गर्न गृह मन्त्रालयलाई अनुरोध
गरेको छ । जस अनुसार, महिला र पुरुषका लागि छुट्टा छुट्टै क्वारेन्टाईनको व्यवस्था
हुनुपर्ने र महिला राखिएको क्वारेन्टाईनमा महिला स्वयंसेवक तथा महिला प्रहरीको
व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ भनिएको छ ।

स्रोत: <https://mowcsc.gov.np/notice-news/>

स्थानीय स्तरमा
उपलब्ध एम्बुलेन्सले
कोरोनाको शंका
लागेका बिरामीलाई
अस्पताल लैजान
मिल्दैन ?

थानीय तहमा भएका स्वास्थ्य चौकी, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, आयुर्वेद संस्थाहरू र हेल्थ
डेस्कमा संक्रमित स्थानबाट आएका तथा संक्रमणको जोखिम भएका व्यक्तिको पहिचान गरी
जिल्ला अस्पतालका फोकल चिकित्सकसंग समन्वय गरी क्वारेन्टाईन वा आईसोलेशनमा
पठाउन कठिनाई भएता एम्बुलेन्स तयारी अवस्थामा राख्नुपर्ने हुन्छ । यसरी स्थानीय तहमा
छुट्टै एम्बुलेन्स व्यवस्थापन गर्न सम्भव नभएमा स्वास्थ्य कार्यालयसंग समन्वय गरी
जिल्लामा तोकिएको एम्बुलेन्सबाट मात्र पठाउनु पर्दछ । गण्डकी प्रदेशमा भने हाल यस्ता
एम्बुलेन्सलाई पार्टेशन गरेर सञ्चालन गरिदैछ ।

स्रोत: <https://drive.google.com/file/d/1wmJMI7Zkx0ZhmGS4e4LstpfyIIYuYiu3/view>
<https://drive.google.com/drive/folders/1vUWYBAzbHUq011mrrnFT8zDKIJ-3Zw-H>

भारतबाट स्थलमार्ग हुँदै
नेपाल प्रवेश गर्न तोकिएको
नाकामा होलिडि सेन्टर नै
छैनन्, भएका पनि
व्यवस्थित छैनन भन्ने
सुनिन्छ ।
के स्रोतको कमी हो ?

भारतबाट स्थलमार्ग हुँदै नेपाल प्रवेश गर्न २० ओटा नाका तोकिएको छ । हरेक नाकामा
होलिडि सेन्टर स्थापना तथा व्यवस्थापन र मर्मत सुधार लगायतका कार्यका लागि
सम्बन्धित स्थानीय तहलाई भारतबाट प्रवेश गर्नेको चापलाई मध्यनजर गरी कठिनाई रु.
१ लाख देखी बढीमा रु. ८९ लाख गरी जम्मा रु. २ करोड ७७ लाख २३ हजार २८८
गरी सकिएको छ ।

स्रोत: <https://mofaga.gov.np/uploads/notices/Notices-20200616173426651.pdf>

WhatsApp मार्फत
हाम्रो बारेमा नियमित
ताजा जानकारी पाउन

१. तपाईंको कन्ट्याक्ट लिस्टमा +2760806146 एड गर्नुहोस्
२. माथिको कन्ट्याक्ट नम्बरमा Nepal लेखेर म्यासेज पठाउनुहोस्

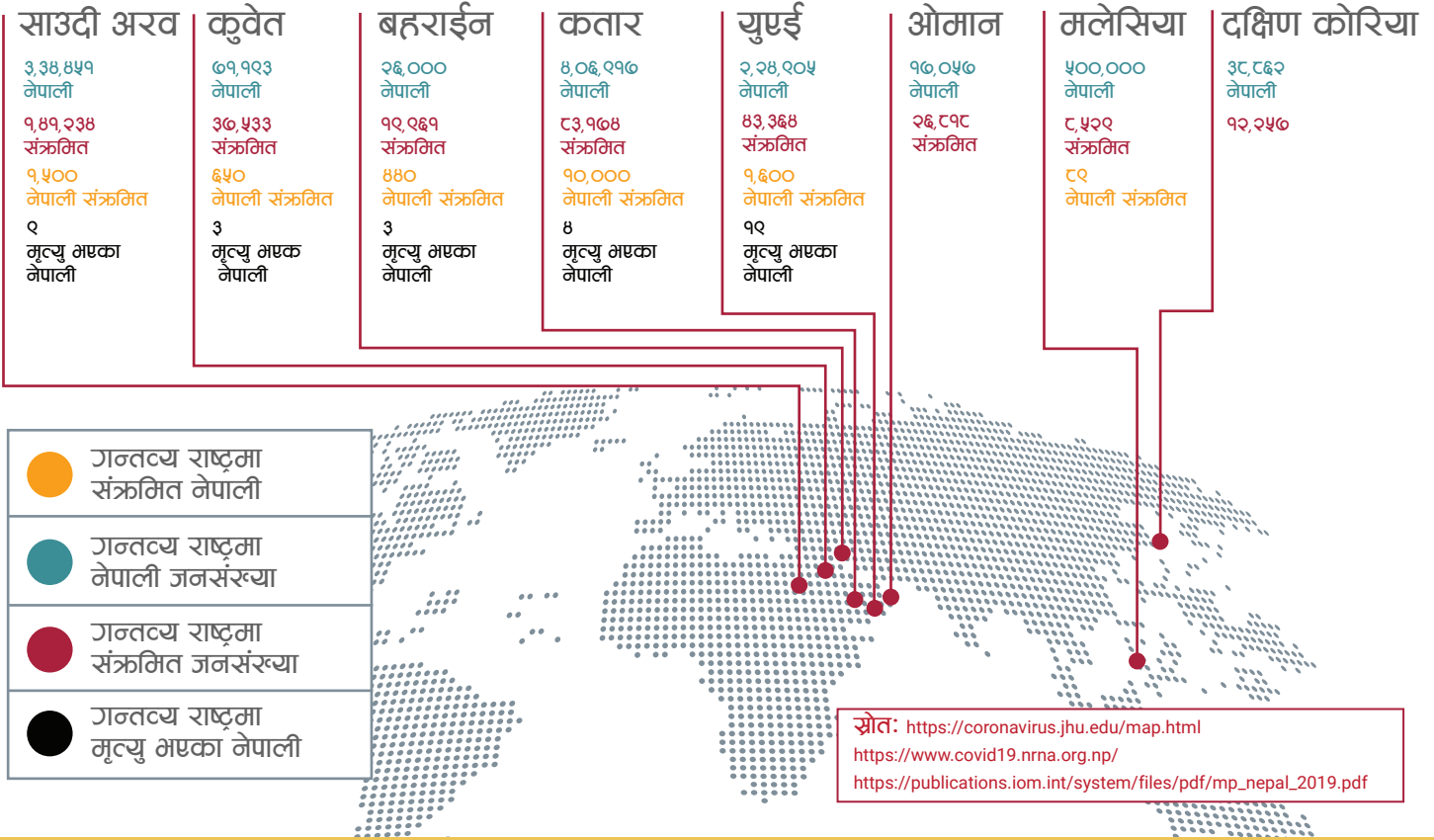
COVID-19
को बारेमा बुझ्न निःशुल्क हटलाईन
द्वारा प्रस्तुत

viamo द्वारा प्रस्तुत

कोभिड - १९ सम्बन्धी सितैमा जानकारी
लिनको लागि तपाईंको NTC सिमकार्डबाट
32900 मा डायल
गर्नुहोस्

Open Migration

मुख्य गन्तव्य राष्ट्रमा रहेका नेपाली कामदार

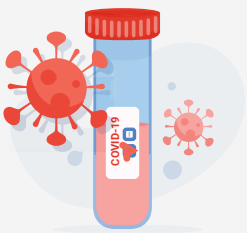

ShramikSanjal

विदेशमा अवस्थित नेपाली दुतावासले जारी गरेका महत्वपूर्ण जानकारीहरू

साउदी अरब, मलेसिया, कतार र यु.ए.ई.मा अवस्थित नेपाली दुतावासहरूले स्वदेश फिर्ता हुन चाहने र प्राथमिकतामा परेका व्यक्तीहरूको सूची सार्वजनिक गरेका छन् । सम्बन्धित दुतावासहरूका वेबसाईट र फेसबुक पेजमा समेत यि सूचीहरू हेर्न सकिन्छ ।

साउदी अरबमा अवस्थित नेपाली दुतावासले दिएको जानकारी अनुसार नेपाल जाँदा लैजानु पर्ने ऋइस्क(रिस्क) को परीक्षण कम्पनीमार्फत् गर्ने र रिपोर्ट नेगेटिभ आएको प्रमाण पत्र साथै लैजान अनुरोध गरेको छ । सो सम्भव नहुनेहरूले आफूलाई पायक पर्ने स्थानमा परीक्षण गर्नु अनुरोध गरेको छ । यो पनि सम्भव नभएमा श्री कृष्ण भूषाल, मोबाइल नं. ०५९८२५६७१८ मा सम्पर्क गरी परीक्षणका लागि अनुरोध गर्न सकिने छ ।

बिदेशमा अठ्ठरोमा परेका श्रमिकहरूलाई उद्धार गर्नु भन्दै सर्वोच्च अदालतले सरकारलाई अन्तरीम आदेश जारी गरेको छ । यो उद्धार, पहिले भनिए जस्तो टिकटको व्यवस्था श्रमिक आफैले गर्ने नभई, नेपाल फर्किन नसक्ने श्रमिकहरूलाई सरकारकै खर्चमा स्वदेश फिर्ता ल्याउने भन्ने हो । तर, यसका लागि निश्चित मापदण्ड भने तय गरिएको छ ।

\$ फलो द मनी - खर्चको अर्थ

जम्मा

संघिय सरकार

खर्च

तिन पटक गरेर नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालय मार्फत छुट्ट्याईएको

करिब **१ अर्व ४८ करोड**

कोरोना भाईरस जोखिम नियन्त्रण, रोकथाम तथा नियन्त्रण कोषमा जम्मा

करिब **२ अर्व २६ करोड**

दाता

करिब **३० अर्व ३३ करोड**

विश्व बैंक
करिब **३ करोड ४८ लाख**

आई.एम.एफ.
करिब **१५ अर्व ८८ करोड**

युरोपियन युनियन
करिब **९ अर्व ९४ करोड**

ए.डि.बि.

कोरोना भाईरस विरुद्धका गतिविधिमा नेपाल सरकारले गरेको खर्च स्वास्थ्य मन्त्रालयलाई निकासी

करिब **४ अर्व १० करोड**

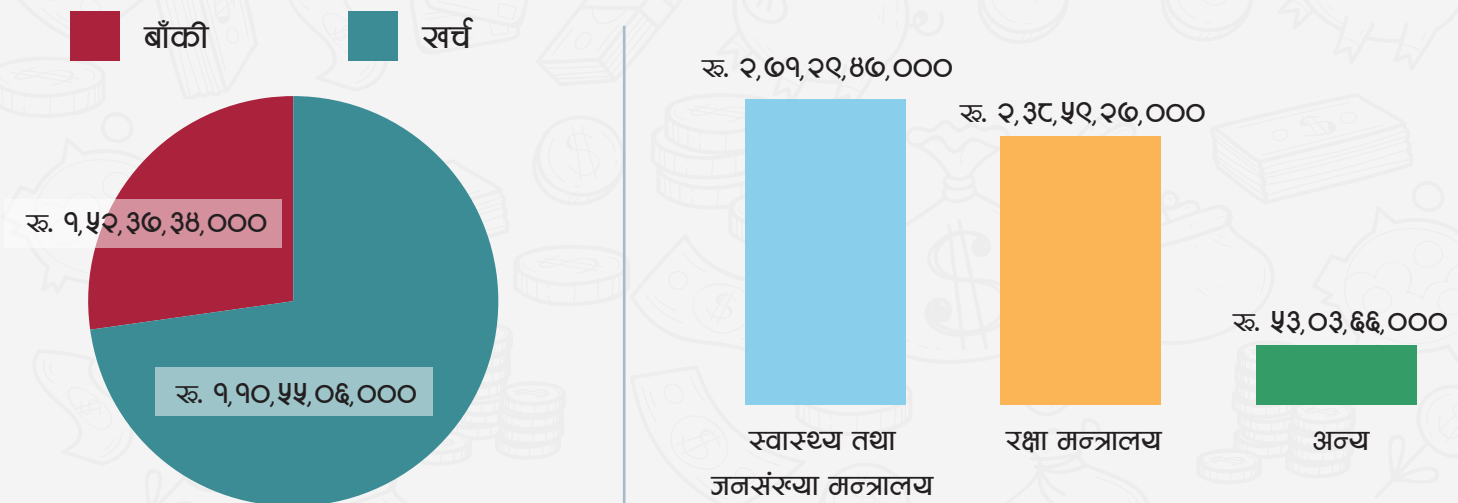
रक्षा मन्त्रालय मार्फत कोरोना रोकथाम र नियन्त्रणका लागि चाहिने स्वास्थ्य उपकरण खरिदको लागि

२ अर्व ३४ करोड निकासी

प्रदेश सरकार

प्रदेश	प्रदेश १	प्रदेश २	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	प्रदेश ५	कर्णाली प्रदेश	सुदूरपश्चिम प्रदेश
जम्मा रकम	करिब २९.४ करोड	करिब २६.६ करोड	करिब ४२.९ करोड	करिब १८.३ करोड	करिब १५.६ करोड	करिब २५.४ करोड	करिब ४२.५ करोड
खर्च गरिएको रकम	करिब १९.३ करोड	करिब १३.३ करोड	करिब १३.६ करोड	करिब १५.४ करोड	करिब ७.७९ करोड	करिब २३.९ करोड	करिब ३६.४ करोड

संघिय सरकारको विनियोजन र छुट्टा छुट्टै मन्त्रालय मार्फत भएको खर्च

संघिय सरकारको कोषमा भएको जम्मा रकम

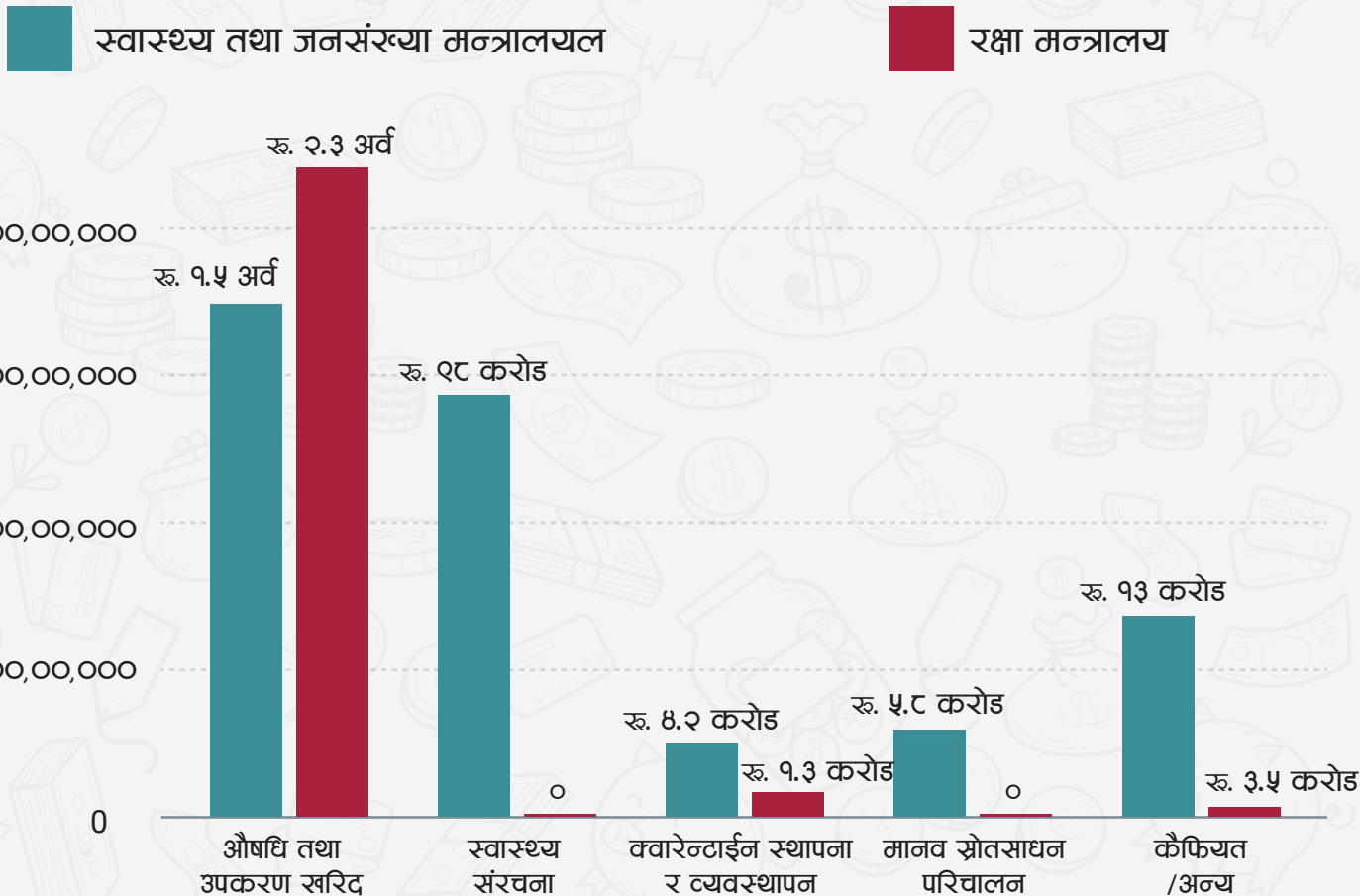
छुट्टा छुट्टै मन्त्रालयमा रकम निकासी

संघिय सरकारले उसको संचित कोषमा जम्मा भएको कुल रकमको ७३% रकम विभिन्न मन्त्रालय मार्फत खर्च गरेको छ । अपेक्षकृत रूपमा स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले सबै भन्दा धेरै (४८%) रकम पाएको छ । त्यसै गरेर रक्षा मन्त्रालयले ४२%, शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, गृह मन्त्रालय, संस्कृती, प्रयटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय, शहरी विकास मन्त्रालय र परराष्ट्र मन्त्रालयले बाँकी १०% रकम पाएकाछन् ।

\$ फलो द मनी - खर्चको अर्थ

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय र रक्षा मन्त्रालयमा
भएको शिर्षक अनुसार बजेट निकासा

धेरै बजेट निकासा भएका दुई मन्त्रालय मध्ये, रक्षा मन्त्रालयको खर्च प्रतिशत (१००%) स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय (५८%) भन्दा बढी छ । स्वास्थ्य संरचना निर्माण गर्ने क्रममा औषधि तथा स्वास्थ्य उपकरण खरिदमा ठुलो रकम खर्च भएको छ । तर, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयको जम्मा बजेट मध्ये १३ करोड रुपैयाँ अन्य शिर्षकमा राखिनु त्यती उचित देखिदैन । यती ठुलो रकमको बर्जिकृत विवरण बनाउनु अपयुक्त हुन्छ । यस्ता अस्पष्ट विवरण सार्वजनिक गर्नाले जनमानसमा अनेकौ प्रश्न सृजना हुन्छ ।

त्यसै गरेर, थुप्रै निकायले औषधि खरिद, क्वारेन्टाईन व्यवस्थापन लगायत उस्ता उस्तै शिर्षकमा कुनै विवरण नराखी खर्च गरिरहेकाछन्, जसको हिसावकिताव कतै देखिदैन । यस्ता जानकारीले विस्तृत विश्लेषण गर्न पनि असहज हुन्छ । अझै भन्नुपर्दा, माथि स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले छुट्याएको बर्जिकृत रकम सोही मन्त्रालयको जम्मा रकमसंग मेल खाँदैन । जहाँ एउटै मन्त्रालयको दुईवटा तथ्यांकमा ४५ लाखको अन्तर देखिन्छ । जसको कुनै हिसावकिताव देखिदैन ।

नोट: हामी उद्देश्य सरकारले गरेको राम्रो काम र छुट्याएको बजेटको बारेमा सबैलाई जानकारी होस् र सो पश्चात यस विषयमा नागरिक र अन्य सरोकारवालाको बिचमा छलफल भई सरकारलाई प्रयाप्त पृठपोषण प्राप्त होस् भन्ने हो । यहाँ प्रस्तुत विवरण पूर्ण हैन । उपलब्ध माध्यमबाट संग्रह गरी राखिएको हो । थप सही तथ्यांक संकलन गरी परिमार्जन गर्दै जानेछौं । यसमा सबैले सहयोग गरिदिनुहुन अनुरोध गर्दछौं ।

खुला बजेट, वित्तीय न्याय, सार्वजनिक वित्त र कोभिड - १९ सँग जाडिएका प्रमुख समस्याहरू

कोभिड - १९ को विश्वव्यापी महामारीबाट उत्पन्न संकटलाई सम्बोधन गर्न सरकारले आपतकालिन खर्चको माध्यमबाट ठूलो रकम खर्च गरेको छ । सरकारले सार्वजनिक स्रोतलाई कतिको प्रभावकारी ढंगले परिचालन गर्दछ भन्ने कुराले सो खर्चबाट कतिजनाको ज्यान जोगिन्छ, कति जना गरिबीमा पर्छन् र समाज र अर्थव्यवस्था कसरी सुधार हुन्छ भन्ने कुराको निकर्षण गर्दछ ।

अन्तरराष्ट्रिय मान्यता प्राप्त खुला बजेट सर्वेक्षण (OBS) को पछिल्लो प्रतिवेदन अनुसार नेपालको बजेट पारदर्शिताको स्कोर खस्किएको छ । २०१७ मा देशको बजेट पारदर्शिता स्कोर ५२ रहेकोमा २०१९ मा खस्किएर ४१ मा पुगेको छ । यसले नेपालको हालको बजेट सम्बन्धी बजेट चक्रमा नागरिक सहभागिताको अवसर र प्रभावकारी रूपमा एकअर्कालाई जिम्मेवार बनाउने कुराको उजागर गर्दछ ।

संकटको समयमा सरकारी खर्चको प्रयाप्त पारदर्शिता र नियमनको अभावले गर्दा फजुल खर्च, बढ्दो अनियमितता र सार्वजनिक सेवाको लागत बढ्ने सम्भावना हुन्छ ।

समाधानका उपाय र अवसरहरू

सरकारका लागि जवाफदेहिता र पारदर्शिताको भरपर्दो संयन्त्र निर्माण गर्न खुला प्रतिक्रियाको रणनीति अपनाउने यो उपयुक्त समय हो । यसका लागि सरकारले निम्न कुरा गर्न सक्दछ:

१. बजेट निकासा, सार्वजनिक खरिद र थप गरिएको रकमको पूर्ण पारदर्शिता अपनाउने ।
  २. नीति र बजेट बिचको स्पष्ट सम्बन्ध स्थापित गर्ने ।
३. सार्वजनिक निकाय र नागरिक समाजबाट सल्लाह सुझाव लिनुका साथै उनिहरूलाई आपतकालिन अवस्थामा निर्णयको कार्यान्वयन भएनभएको अनुगमन गर्न सहभागी गराउने ।
  ४. संसद र महालेखा परीक्षणको निरीक्षण कार्यलाई सुदृढ गर्ने ।
५. जवाफदेहितालाई अभै व्यवहारिक बनाउन दिगो सुधार गर्ने ।

कृष्ण सापकोटा

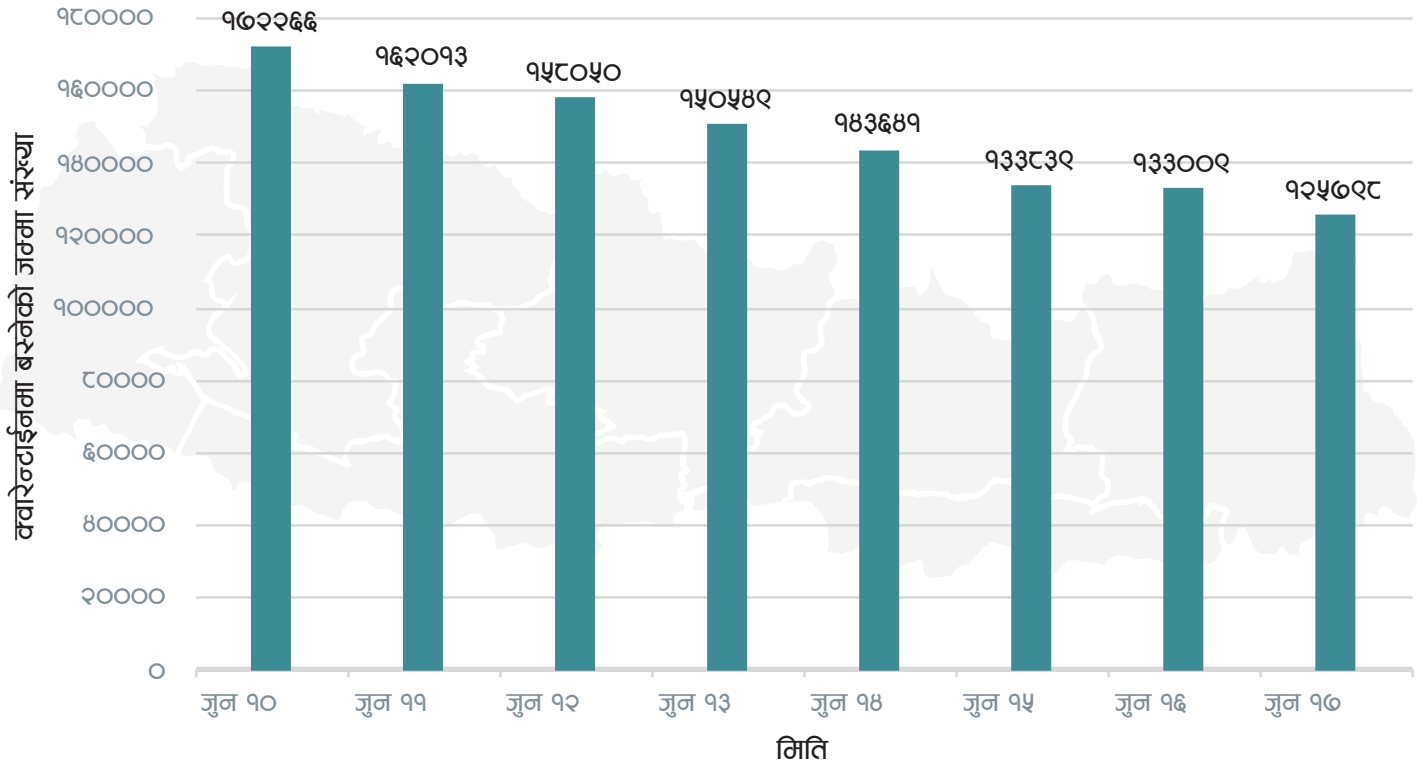
Freedom Forum

<http://freedomforum.org.np/nepal-drops-in-international-rankings-on-central-budget-transparency/>

<https://blog-pfm.imf.org/pfmblog/2020/04/-do-whatever-it-takes-but-keep-the-receiptsthe-public-financial-management-challenges-.html>

असफल तयारी र लकडाउन । के नेपालले अर्को खराब अवस्थाको सामना गर्न बाँकी नै छ ?

क्वारेन्टाईनमा बसेका व्यक्तिहरूको संख्या

गत हप्तामात्र झण्डै ५० हजार जना व्यक्ति क्वारेन्टाईनबाट समुदायमा गएका छन् । कोभिड - १९ बाट संक्रमितको पछिल्लो तथ्यांक हेर्ने हो भने, समुदाय स्तरमा भट्टिएका संक्रमितमा क्वारेन्टाईनबाट गएकाहरू र त्यहीका स्थानीयहरू पनि छन् । नेपाल पिसिआर परीक्षणको दायरा बढाउने सन्दर्भमा असफल भईरहेको छ । अघिल्लो हप्तामात्र एउटा परिक्षण ल्याब थपिएको छ । तर, दैनिक पिसिआर परीक्षणको दरमा उल्लेख्य सुधार भएको छैन । यसले ५ महिनाको तयारी, ३ महिना लकडाउन र नयाँ संक्रमितको संख्याले किर्तिमान राख्दैछ अघि बढिरहेको छ । यसरी हेर्दा महामारीसंग जुध्न नेपालको अतिनै कमजोर तयारी देखिन्छ ।

स्रोत: HEOC, MoHP, SitRep

DISCLAIMER

यो अंकमा समेटिएका हल्ला, सवाल तथा सूचनाहरू, बिभिन्न संस्था तथा व्यक्ति, नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय र विश्व स्वास्थ्य संगठनको वेब पेज, सामाजिक सञ्जाल, ७ वटै प्रदेशमा रहेका कम्युनिटी फ्रन्टलाईनर्स र सिमिक एक्सन टिमले यहि मे महिना भित्र २००० भन्दा बढि व्यक्तिसंगको संवादबाट संकलन गरिएका हुन् । विषयको महत्व, सान्दर्भिकता र तीव्रतालाई ध्यान दिएर हल्ला, सवाल तथा जिज्ञासाहरू छनोट गरिएका छन् । यो अंकमा समेटिएका जानकारी बुलेटिन प्रकाशित भएको मिति सम्म सत्य छन् ।

**Coronavirus CivActs Campaign is brought to you by
Accountability Lab Nepal.**

[f @CivicActionTeams](#)

[@civacts](#)

[@CivActs](#)